

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2021.08.31.-09.06. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az elmúlt hét időjárása:

A hét elején egy hidegfront hatására kialakultak kisebb záporok, a megye északi részén szórványosan jelentős mennyiség is hullott. A front elvonulását követően jelentősen visszaesett a napi középhőmérséklet. A hét végén egy magasnyomású légörvény hatására kitisztult az ég és a napi maximum hőmérséklet a kora délutáni órákban elérte a 25 °C-ot, ugyanakkor a hajnali órákban 10 °C-alá süllyedt.

Fenológiaiák: (augusztus 31.-szeptember 6.)

Repce: kelés-szíklevelés állapot (BBCH 09-10)

Napraforgó: citromérés vége-barnaérés (BBCH 87-89)

Kukorica: viaszérés-teljesérés (BBCH 85-89)

Alma: szedésérettség (BBCH 87)

Polifág károsítók

Az amerikai fehér medve (szövő) lepke (*Hyphantria cunea*) második nemzedékének hernyói elhagyták a hernyófészkeket és szétmászva, már az egész növényen károsítanak.

Az amerikai fehér szövőlepke (fészükét elhagyó) hernyói dión fotó: Nagy László

Az ázsiai márványpoloska (*Halyomorpha halys*) tömegesen megjelent a kiskertekben, illetve a közterületeken. A poloskák tömeges jelenlétük miatt érzékeny károkat okoznak.

A zöld vándorpoloska (*Nezara viridula*) is tömegesen jelen van a zöldségfélékben, gyümölcsösökben, illetve elkezdődött a lakásokba való betelepülése.

Mezei pocok (*Microtus arvalis*) betelepülését egyelőre nem tapasztaltuk a repcetáblákon.

Szántóföldi növények

Repce

Megyénkben augusztus vége óta folyamatos a repce vetése, az első vetések már kikeltek, de a szárazság miatt vontatottan fejlődnek. Az elmúlt héten hullott csapadék hatására a gabona árvakelés megjelent az állományokban.

A repcedarázs (*Athalia rosae*) nyár végi harmadik nemzedékének imágók is megjelentek az állományokban.

Repcedarázs a szikleveles repcén   fotó: Dr. Dávid István

A repcebolha (*Psylloides chrysocephala*) a szárazság ellenére a kelő repceállományokban egyelőre nem okozott jelentős kártételt.

Kukorica

A kukoricamoly (*Ostrinia nubilalis*) második nemzedékének lárvái tömegesen keltek, a lárvák kártétele már jól észlelhető. A kukoricabogár lárvák gyakran a gyapottok-bagolylepke lárvákkal együtt károsítanak.

A kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) tojásrakása befejeződött, az elmúlt heti hidegfront hatására jelentősen csökkent az imágók száma.

A gyapottok bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) rajzása a végéhez közeledik, a tojásrakás intenzíven folyik ugyanakkor a lávakártétel is tapasztalható. A harmadik nemzedék hernyói már csak a kései betakarítású csemegekukoricában okozhatnak problémát.

A közönséges takácsatka (*Tetranychus urticae*) kártétele a kukorica érése miatt, már alig látható.

Napraforgó

Az alternaria (*Alternaria helianthi*, *A. helianthiinficiens*) fertőzés az elmúlt héthez képest már nem növekedett, megye szinten jellemzően stagnál.

A meleg időjárás hatására a hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) okozta növény száradás egyre nagyobb mértékű. Szinte nincs is olyan tábla, ahol nem lenne egy-két nagyobb elszáradt növényfolt.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*) terjedése is megállt, vélhetően a száraz meleg időjárás és a napraforgó előrehaladott érése miatt. Tányér fertőzés tünetét nem tapasztaltuk megyénkben.

A napraforgó rozsdá (*Puccinia helianthi*) már szinte minden táblán megtalálható a szegélyekben, a fertőzés mértéke a növényvédelmi technológiától függően gyenge-közepes. A rozsdá fertőzése is megállt, megjelentek a teleutospórák.

A fómás szárfoltosság (*Phoma macdonaldii*) terjedése megállt, a fertőzött foltok beszáradtak a kártétel mértéke nem jelentős.

A száraz, meleg és rovarkártétel kedvezett a penészgombák (*Rhizopus spp.*) terjedésének több helyen látható a tányér széleken a jellegzetes tünete, de ennek ellenére a kártétel mértéke nem jelentős.

A közönséges takácsatka (*Tetranychus urticae*) a napraforgó előrehaladott érése miatt jelentős kárt már nem okoz.

Az állományok kórtani állapota, illetve a heterogén érés miatt egyre nagyobb felületen végeznek deszikkálást. Elkezdődött a korán vetett táblák betakarítása.

Kertészeti növények

Alma

A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) fertőzés terjedése megállt.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) számára az elmúlt hét időjárása kedvezett, de az állományok közelgő betakarítása miatt már nem tudunk ellene védekezni. A már fertőzött állományokban a gyümölcsfertőzés mértékének növekedésével kell számolnunk.

Az almalevél aknázómoly (*Lithocolletis blancardella*) és a sátorosmoly (*Lithocolletis corilifoliella*) eltűnt csapdákból, az elmúlt héten sem volt fogás.

A hét végi viharos szél és a homokverés is sérüléseket okozott a gyümölcsökön, ezért a monília (*Monilinia fructigena*) fertőzés terjedésével kell számolnunk.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) a hónap végére eltűnt a csapdákból. A második nemzedék kártétele jellemzően gyenge.

A korai fajták (Gála) szedése elkezdődött.

Debrecen, 2021, szeptember 7.